

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง เกษตรนำรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เกษตรนำรู้ เกษตรคู่บ้าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เกษตรนำรู้
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของการเกษตร

งานเกษตร คือ งานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินเพื่อให้เกิดผลผลิต โดยอาศัยความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ ทรัพยากรธรรมชาติให้ได้ผลผลิตต่างๆ

ความสำคัญของการเกษตร

มนุษย์รู้จักใช้ประโยชน์อย่างมากมาจากการพืช สัตว์ โดยใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตปัจจัย ๔ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรค โดยมนุษย์รู้จักเก็บเกี่ยวผลผลิตทางเกษตร นำไปประกอบอาหารรับประทาน สร้างความเจริญเติบโตแก่ร่างกาย นำส่วนต่าง ๆ ของพืชเส้นใยไปผลิตสิ่งทอหรือใช้หนังสัตว์ทำเครื่องนุ่งห่ม ปลูกป่าเพื่อนำไม้ไปเป็นอุปกรณ์การก่อสร้างสร้างที่พักอาศัย อาคารสถานที่ ทำเฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ต่าง ๆ และปลูกพืชสมุนไพร เพื่อนำไปใช้เป็นยารักษาโรค

การเกษตรมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในการพัฒนาเศรษฐกิจและพัฒนาประเทศเนื่องจากรายได้ส่วนใหญ่ของประเทศมาจากสินค้าเกษตรเป็นสำคัญ และการเกษตรเป็นอาชีพหลักของประเทศไทย ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ประเภทของการเกษตร

๑. การปลูกพืช แบ่งเป็นพืชสวน พืชไร่

พืชสวน หมายถึง พืชที่ปลูกในเนื้อที่น้อยสามารถให้ผลตอบแทนสูง เช่น-ไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว ไม้ผล

พืชไร่ หมายถึง พืชที่ปลูกใช้เนื้อที่มากมีการเจริญเติบโตเร็วไม่ต้องการดูแลรักษามาก

๒. การเลี้ยงสัตว์ ประชาชนส่วนใหญ่ที่อยู่ตามชนบทจะประกอบอาชีพทำนา ทำไร่และมักเลี้ยงสัตว์ควบคู่ไปด้วยเพื่อใช้เป็นอาหาร แรงงานในการเพาะปลูก เช่น

๑. เพื่อไว้ใช้บริโภค

๒. เพื่อไว้ใช้แรงงาน

๓. เพื่อประกอบอาชีพ

๔. เพื่อเสริมรายได้

๕. เพื่อใช้ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ทำเครื่องนุ่งห่มของใช้และยารักษาโรค

- ๖. เพื่อความสวยงามและผลิตเพลิน
- ๗. เพื่อใช้ประโยชน์ในการทดลองทางวิทยาศาสตร์หรือทางการแพทย์
- ๓. **การประมง** การทำประมงเป็นการเกษตรเกี่ยวกับการเลี้ยงและการจับสัตว์น้ำทุกชนิด

การประมงมี ๓ ประเภท

- ๑. การทำประมงน้ำจืด
- ๒. การทำประมงน้ำเค็ม
- ๓. การทำประมงน้ำกร่อย

๔. การเกษตรแบบผสมผสาน เป็นการจ้ดระบบกิจกรรมการเกษตร ได้แก่ ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ ประมง ให้มีการผสมผสานและเกื้อกูลในการผลิตซึ่งกันและกัน เช่น

๔.๑. เกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การเกษตรที่มีหลักในการแก้ไขปัญหจากการปลูกพืช และความเป็นอยู่ของเกษตรกรโดยเน้นในเรื่องการจัดสรรที่ดินโดยแบ่งเป็นส่วนๆ ในอัตราส่วน ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐ ได้แก่ พื้นที่น้ำ พื้นที่ดินเพื่อเป็นที่นาปลูกข้าว พื้นที่ดินสำหรับปลูกพืชไร่

๔.๒. การเกษตรแบบยังชีพ หมายถึง การเพาะปลูก แบบดั้งเดิมแบบหนึ่งโดยการปลูกพืชใช้กินเป็นอาหารภายในครอบครัวไม่ได้ปลูกมากเหลือใช้พอที่จะส่งไปขายนอกท้องถิ่นได้

๔.๓. การเกษตรธรรมชาติ การเกษตรแบบที่กลับไปหาธรรมชาติหรือการเกษตรแบบฟื้นฟูธรรมชาติให้กลับมาดังเดิมนั่นเอง

๔.๔. การเกษตรแบบยั่งยืน คือ การเกษตรที่เกื้อกูลซึ่งกันและกันเพื่อรักษาคุณภาพทางธรรมชาติและปรับปรุงสิ่งแวดล้อม

เครื่องมือเกษตร หมายถึง เครื่องมือที่นำมาใช้ในการทำงานเกษตร เพื่อให้เกิดการทุ่นแรงและทำให้ได้ผลผลิตที่ดียิ่งขึ้น แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

- ๑. เครื่องมือเกษตรเกี่ยวกับงานดิน เช่น จอบ เสียม บั้งเกี เป็นต้น
- ๒. เครื่องมือเกษตรเกี่ยวกับงานพืช เช่น บัวรดน้ำ ส้อมพรวนดิน เป็นต้น

การดูแลและเก็บเครื่องมือเกษตร

- ๑. ทำความสะอาดเครื่องมือเกษตรหลังจากใช้งานเสร็จแล้วทุกครั้ง
- ๒. เครื่องมือที่มีคม เช่น จอบ เสียม กรรไกรตัดหญ้า ควรลับให้คมอยู่เสมอ
- ๓. เครื่องมือที่เป็นโลหะควรทาน้ำมันเพื่อป้องกันสนิม
- ๔. เก็บเครื่องมือให้เป็นระเบียบและสะดวกต่อการหยิบใช้